

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN ☆ WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 3 / 2013

NELSON

en pärla i Tasman

ETT JAKTÄVENTYR

i Nya Zeeland

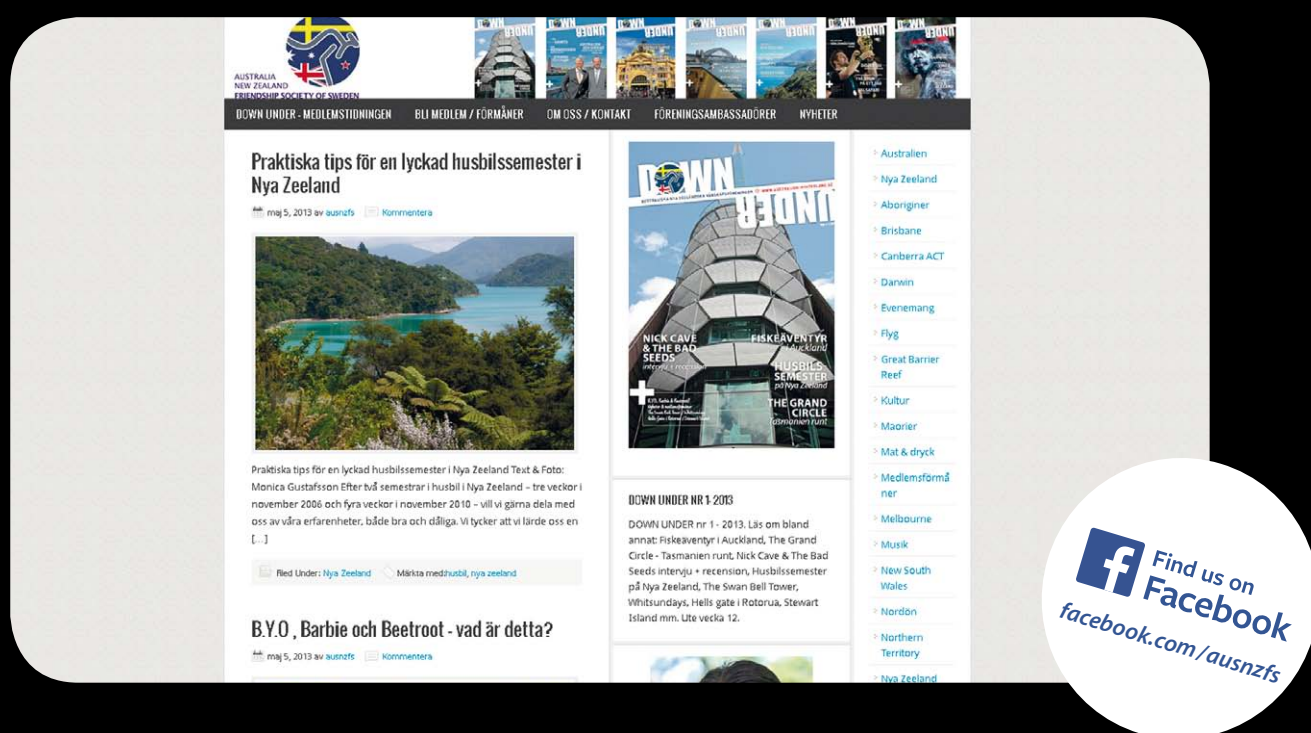

Bronte, Tamarama, Coogee &
BONDI BEACH
*Australiens mest
kända strand*

En lång - långväga vänskap / Aboriginernas familjesystem / Stop-over i Peking / Läsarfrågor / Nyheter & medlemsförmåner

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem
I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Den 2 juni 2013 gick Mandawuy Yunupingu, sångare i den aboriginska gruppen Yothu Yindi bort till följd av en njursjukdom. Yothu Yindi som var banbrytande med sin mix av aboriginsk musik och rock fick en stor hit med låten "Treaty" år 1991 och turnerade över hela världen med artister som Midnight Oil, Neil Young och Carlos Santana. Jag kommer själv ihåg när låten spelades på diskoteken i min lilla hemstad Uddevalla, det var fascinerande att se ungdomarna dansa till tonerna av en didjeridu. Yothu Yindi förespråkade försoning mellan Australiens ursprungsinnevärdare och den vita befolkningen och spelade en viktig roll för att lyfta frågan om aboriginers rättigheter i landet. "Vi har förlorat en unikt begåvad musiker, en passionerad företrädare för aboriginerna och en fantastisk vän" sade Australiens dåvarande premiärminister Julia Gillard i ett uttalande. Yunupingu var den förste infödde australier från sin hemregion Arnhem Land som tog en universitetsexamen och vid sidan av musiken arbetade han som lärare. År 1992 blev han utsedd till Australian of the Year. Yothu Yindi påverkade mig både musikaliskt och när det kommer till mitt stora intresse av Australiens urbefolkning. I min skivsamling finns gruppens samtliga skivor. Mandawuy Yunupingu blev 56 år gammal.

Efter en fantastisk sommar går vi mot höst i Sverige och vad passar då bättre än att fördjupa sina kunskaper om Australien och Nya Zeeland via en studiecirkel? Kontakta vår samarbetspartner Studieförbundet på din ort och starta en kamratcirkel, ni behöver vara minst tre personer. Det kan vara en bokcirkel, film, mat eller varför inte vinkunskap? I september och oktober besöker vänskapsföreningen Studieförbundet i Vänersborg och Trollhättan för föreläsningar om Australiens urbefolkning. Vill ni träffa under-tecknad så är ni varmt välkomna, jag är på plats.

Lars Wallin
Chefredaktör

Bondi Beach - Australiens mest kända strand **8**

Stop-over i Peking **16**

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

5 NELSON EN PÄRLA I TASMAN

7 EN LÅNG - LÅNGVÄGA VÄNSKAP

10 LÄSARFRÅGOR

NYHETER &

MEDLEMSFÖRMÅNER 15

ABORIGINERNAS FAMILJESYSTEM 18

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION

Chefredaktör: Lars Wallin
lars@larswallin.nu, +46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@psy.lu.se, +46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@telia.com, +46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: Bronte beach in Sydney
Foto: Lars Wallin

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch

har ordet

Ett australiskt företag lanserar världens första anti-haj-våtdräkt. Två olika våtdräkter har tagits fram, en för surfare och en för dykare. Affärsidén är att förvirra hajens syn. Den ena dräkten, med breda svartvita ränder, är tänkt att avleda eller skrämja bort hajen från surfare. Den andra dräkten, med blåvitt kamouflageliknande mönster, är utvecklad med tanke på hajens färgblindhet och skall förhindra att hajen upptäcker dykaren. Vi får hoppas att det fungerar.

På den idrottsliga fronten har det hänt en hel del med koppling till Australien och Nya Zeeland. Sommaren inleddes med att Diana Prazak från Australien knockade svenskan Frida Wallberg i en titelmatch i boxning vid en proffsgala i Stockholm den 14 juni.

Den 10 juli startade "The Ashes", cricketvärldens mest prestigefyllda matchserie mellan England och Australien, och avslutades den 25 augusti. Matchseriens namn kommer från en brittisk journalist, som menade att det enda som återstod av engelsk cricket var dess aska, sedan England skämt ut sig genom att förlora mot kolonin Australien i den första matchen 1882. I år vann England på hemmabanan Chester-le-Street och därmed har båda länderna vunnit 31 gånger vardera sedan starten.

Valerie Adams från Nya Zeeland vann guld i kulstötning i VM i

friidrott och har därmed tagit fyra VM-guld på raken och dessutom två OS-guld. "Det är viktigt för oss som ett litet land med bara fyra miljoner invånare att visa upp oss", sade hon i en kommentar efter tävlingen. VM-guldet följdes upp av den 40:e raka segern vid DN-Galan i Stockholm i augusti.

Det kan också noteras att Nya Zeeland, genom Lauren Boyles bronsmedalj på 400 meter frisim vid världsmästerskapet i Barcelona, tog landets första medalj i simning någonsin.

Även inom politiken har det hänt saker. I juli meddelade premiärminister Kevin Rudd att man har slutit ett avtal om att alla båtflyktingar som söker sig till Australien i fortsättningen skall slussas vidare till Papua Nya Guinea. Därmed är Australiens gränser stängda och asylrätten i praktiken avskaffad.

I början av augusti tillkännagav Julian Assange, australisk medborgare, grundare av Wikileaks och sedan ett år vistades på Ecuadors ambasad i London, att han kandiderar till en plats i senaten. Tillsammans med sex andra kandidater ställer han upp för Wikileakspartiet, som vill vara en oberoende granskare av regeringens aktiviteter i frågor om skattereform, asylsökande och klimatfrågor. När detta läses vet vi utfallet av valet till senaten i Australien den 7 september och om Julian Assange blev vald. ★

NELSON *en pärla i Tasman*

Nelson på norra Sydön i Nya Zeeland brukar kallas "the sunshine city" eftersom den har fler soltimmar per år än någon annanstans i Nya Zeeland.

Text & Foto: Åsa Duffy

Staden är döpt efter Lord Nelson som besegrade de franska och spanska flottorna vid slaget vid Trafalgar och är Nya Zeelands äldsta stad, vilket inte minst återspeglar sig i den vackra victorianska bebyggelse som är väl bevarad i staden och många hus fungerar idag som hotell. Sol och ett härligt klimat året om är inte det enda som den här staden har att erbjuda. Läget är helt sagolikt mellan ståtliga bergsmassiv, vingårdar, sandstränder och nationalparker. Staden i sig är pittoresk och livlig och det finns en charmig internationell karaktär här med en otrolig gästfrihet. Jag har en alldeles speciell förkärlek till Nelson som jag besökt många gånger sedan slutet av 80-talet. Det är något särskilt med bergen och havet och jag brukar kalla staden för ett "miniatyr-Nya Zeeland" eftersom den kännetecknar precis allt som är Nya Zeeland. Staden har brett ut sig en hel del genom åren men charmen av stadskärnan finns definitivt väl bevarad. Inne i city finns bra shopping, nattklubbar, trevliga barer, caféer och inte minst många restauranger. Nelson har många parker och trädgårdar som Queens Gardens som anlades 1887, den japanska trädgården Miyazu (Atawhai Drive), Isel Park

söder om centrum och krigsminnet Anzac Park (Rutherford Street/Halifax Street) med blomsterplanteringar, höga palmer och ett gravmonument. I och omkring Nelson finns det gott om gallerier att besöka för den som är intresserad av konst inom både målning, glas och keramik. Det äldsta och mest kända konstgalleriet är Suter Art Gallery (208 Bridge Street) med nationellt viktiga samlingar och Nelson-biskopen Suters egen samling. Ett av landmärkena är Trafalgar Cathedral som ligger uppe på en kulle, Church Hill, som en gång var en maorisk fästning. Nelson är också utgångspunkten för Abel Tasman National Park som är en av landets absolut vackraste nationalparker, känd för sina fantastiska gyllene sandstränder, natursköna vandringsleder, klippor och gröna skogar. Hit kan man göra dagsturer med båt direkt från Nelson eller ta sig med buss eller bil till Marahau eller Kaiteriteri. Man kan välja att göra kortare eller längre vandringsturer och övernatta kan man göra antingen i eget tält eller i någon av de stugor som finns i parken. Om man inte vill övernatta i parken kan man välja att bo på vandrarhem exempelvis i Nelson och det är smidigt att boka transport fram

och tillbaka. Under högsäsong är det en bra idé att boka plats i förväg då det tenderar att snabbt bli uppbokat. Vill man kan man se nationalparken från havet och istället hyra en kajak för att följa kustremsan som är enormt vacker med sitt turkosblå hav och gyllene stränder. Här finns stora chanser att få se både delfiner och pingviner och sälar som har sina kolonier precis utanför i havet. Ett populärt utgångsläge är Marahau på södra delen av Abel Tasman en bit utanför staden Motueka. Här finns det flera båtuthyrare och man kan också ta vattentaxi en bit upp i parken för att sedan vandra tillbaka. Nelson med omnejd är också känt för sina fantastiska lokala vingårdar och ölbryggerier. Missa inte att åka till Upper Moutere, en liten by strax utanför Nelson. Byn är känd för sina kreativa konstnärer, vingårdar, färöstillverkning, olivoljeproduktion och ciderbryggeri. Åker man hit kan man göra ett lunch eller middagsbesök på berömda The Moutere Inn, en restaurang och pub som sägs vara den äldsta puben i hela Nya Zeeland. Här

*"Har man lite tur kan man få
se pingviner i vattnet precis utanför
så boka ett fönsterbord med
utsikt mot vattnet."*

serveras en typisk nyzeeländsk meny och inte minst flera lokala ölsorter. Jag kan verkligen rekommendera den som tycker om öl att beställa in deras

avsmakningsmeny. Jag gör ingen tur till Nelson utan att också passa på att åka upp till Upper Moutere för och besöka min absoluta favorit bland alla keramiker på Nya Zeeland nämligen Owen Bartlett. Han verkar här tillsammans med sin fru Katie Gold som också hon är keramiker. De håller till i en pittoresk byggnad som bara den i sig är värt ett besök. Söder om Nelson ligger Nelson Lakes National Park, med sina höga berg och breda floddalar. De utgör den norra delen av bergskedjan som sträcker sig längs hela Sydön, Southern Alps, och topparna når upp till 3 000 meter över havet. Sjöarna och floderna i parken är glaciärsprickor med kallt klart vatten. Nelson är känt för sin fiskeindustri och fisk och skaldjur avnjuts på någon av alla restauranger eller caféer i staden. Ett av mina favoritställen är The Boat Shed, som ligger vid hamnpromenaden mot stranden Tahuna Beach. Här erbjuds lokala viner från vingårdar i området och tycker man om skaldjur ska man prova de berömda pilgrimsmusslorna eller färska musslor. Har man lite tur kan man få se pingviner i vattnet precis utanför, så boka ett fönsterbord med utsikt mot vattnet. Det finns gott om boendelalternativ i Nelson, bed & breakfast, hotell både lyxiga spa-hotell och flera vandrarhem att välja bland. Kanske är det klimatet och det vackra läget som gjort att många av landets konstnärer har valt att slå sig ner här. Vill man prova på olika fritidsaktiviteter är dessutom Nelson ett helt perfekt ställe. Här kan man paddla kajak, surfa, segla, spela golf, kättra, hoppa fallskärm, cykla och rida. Besöker man Nelson under juni-september kan man även åka skidor i bergen. När man är i Nelson får man heller inte missa att ta en tur till de gyllene sandstränderna i Golden Bay eller ta sig en bit in i inlandet av regionen för och besöka de otroligt vackra sötvattensfloderna. Nelson har något för alla och det är en stad att inte missa när man besöker Nya Zeeland. ★

För mer information om Nelson se: www.nelsonnz.com

I snart 50 år har jag, Margot från Sverige och Margot från Nya Zeeland, varit vänner. Vi började brevväxla 1964 då jag gick i sjätte klass och var inne på mitt andra år med engelska på skolschemat. Att skriva brev är ett bra sätt att träna språk, så jag ville gärna skriva till Margot från Gisborne. Text & Foto: Margot Garmelius

En lång - långväga vänskap

De första åren var inte breven så många men vi höll i alla fall kontakten. Rätt snart började jag drömma om att en gång kunna resa till Nya Zeeland för att träffa min brevvän på andra sidan jordklotet. En dröm, som i mitten av 1960-talet ansågs vara alldeles för ouppnåelig, men jag höll fast vid den och fortsatte skriva till Margot långt där borta, där allt tycktes var så upp och nervant. Sommarsolståndet mitt i julbestyren och vintersolstånd när vi firade midsommar.

Det kom att ta drygt nio år innan vi träffades första gången.

Jag visste inte så mycket om Nya Zeeland då, men förstod via breven från Margot att ungdomar där gillade Beatles precis som vi gjorde i Sverige. Margot klagade på att hon inte fick sätta upp idolbilder på väggarna i sitt rum. Samma tonårsproblem också tänkte jag.

Margot bodde som enda barn med sina föräldrar i Gisborne på Nordöns östkust och jag bodde med två bröder och föräldrar i en liten by i Västmanland.

Jag höll fast vid min dröm och startade min resa till Nya Zeeland i november 1973. Tillsammans med Lena, som jag träffade på gymnasiet, åkte jag båt från Southhampton i England till Wellington, huvudstaden på NZ, en resa som tog drygt fyra veckor. Resan gick via platser som Barbados, Curaçao, Panamakanalen och Tahiti. Det var en brittisk passagerarbåt "The Northern Star" som gled över haven medan passagerarna roade sig ombord. Sola och bada, spela däcktennis, jogga, läsa böcker, skriva brev eller att delta i Maori Concert Group, var några av aktiviteterna ombord. Jag har fortfarande kontakt med vänner jag fick på den resan.

Väl framme i Wellington var det Lucia och snart jul. Att bli bjuden på picknick vid poolkanten med färska jordgubbar på Luciadagen var något vi gillade väldigt mycket.

Pengarna var nästan slut så att snabbt hitta ett jobb var nödvändigt. Arbetslöshet fanns inte på NZ då, så det var bara att bestämma vad vi ville jobba med och börja söka. Vi fick jobb inom THC (Tourist Hotel Corporation) som drev hotell på för turister intressanta platser på både Nord- och Sydön. Vi

arbetade i tre månader på The Chateau Hotell, beläget mitt på Nordön, dit man tog sig för att åka skidor på vintern och vandra på sommaren. Hotellet låg ensligt så att besöka Margot under några lediga dagar var omöjligt.

Det kom att ta ända till juli 1974 innan vi äntligen kunde träffas första gången. Lena och jag reste först till Gisborne och hälsade på hos Margots föräldrar. Hon själv läste till sjuksköterska i Hastings, som ligger några timmars bilresa söderut. Jag glömmer aldrig resan mellan Gisborne och Hastings. Vi fick lift med en man som var lärare och när jag berättade om Margot och mig och alla år vi brevväxlat och nu snart skulle ses för första gången, blev han helt begeistrad och skjutsade oss hela vägen till rätt adress. Första mötet var helt fantastiskt.

Tack vare att vi båda haft möjlighet att resa har vi kommit att träffas många gånger. Margot har hälsat på mig i Sverige två gånger och jag har varit tillbaka till NZ tio gånger och får jag bara behålla hälsan så reser jag dit snart igen.

Det senaste mötet var i december förra året. Margot med make Steve åkte ner till sitt sommarhus i Central Otago för att möta oss där. Min make Tomas och jag ville gärna se mer av Sydön denna gång, så det passade alldeles utmärkt att kunna träffas där. Steve och Margot har byggt det mesta av huset själva. Det ligger vackert i en dal med jordbruksbygd runt omkring. Bråkande fåglar, kvittrande fåglar och råmande kor gav konsert på morgonen. Huset ligger två timmars bilresa från Dunedins flygplats och det är ungefär lika långt till Queenstown, staden som är mest känd för Bungy Jump och skidåkning.

Skype, Viber, Face time, Facebook och mail gör det enkelt att hålla kontakten idag, men jag är oerhört glad och tacksam för allt brevskrivande jag har ägnat mig åt genom åren. Min långa vänskap med Margot har berikat mitt liv. Jag råder alla att hålla kontakten med kära vänner även när livet är stressigt och vardagsbestyren tar över. Många släpper taget när man bildar familj och det tycker jag är synd.

Om några år kommer pensionen och Margot och Steve kommer möjligen att tidvis bo i England eftersom en dotter bor där. Då kommer vi att kunna träffas lite oftare. ★

BONDI BEACH

Australiens mest kända strand

Jag avundas dem som ännu inte sett Bondi Beach. Jag glömmer aldrig den där januaridagen 1989 när jag för första gången kom gående ner för backen längs Bondi Road. I strålande solsken och som nyanländ förstgångsbesökare i Australien blev jag helt tagen av synen, där låg den, en av världens vackraste stränder.

Text & Foto: Lars Wallin

Bondi eller "Boondi Boondi" är ett aboriginskt ord som betyder "water breaking over rocks" eller "noise of water breaking over rocks" vilket på svenska blir något i stil med "ljudet av brytande vågor". Kanske är det just vågorna som gjort stranden så känd. I gryningen kommer de en efter en, surfarna som man kan sitta timvis och beskåda när de bemästrar vågorna.

Varje år besöker tiotusentals turister den drygt en kilometer långa stranden. En strand som bevakas av Australiens äldsta surf-
livräddarklubb "The North Bondi Life Saving Club" etablerad redan år 1906. Tillsammans med den Bondi Surf och frivilliga ser man till att badarna håller sig mellan de legendariska gula och röda flaggorna. Allt för att undvika havets nyckfullhet såsom strömmar, hål och för all del hajar. Trots alla varningar måste livräddarna ingripa så ofta att det till och med finns material till en numera världskänd tv-serie.

Medeltemperaturen i havet ligger på 21 grader. Skulle någon tycka att det är för kallt eller att vågorna är för höga kan man med fördel besöka utomhuspoolen vid Bondi Pavilion där det även finns omklädningsrum. För den som vill stå på bräda när havet är för kallt finns skateboardramper.

Huvudgatan intill stranden heter Campbell Parade där det förstås finns surfaffärer, restauranger, caféer och barer. På söndagar är det loppmarknad på skolgården vid Bondi Beach. Ett tips efter det att ni badat och flanerat längs Queen Elisabeth Drive är att besöka "North Bondi Surf Life Saving Club". Här löste jag vid mitt senaste besök tillfälligt medlemskap, man fyller i en lapp i entrén och sedan får man tillgång till klubbens utrymmen och inte minst baren. Att sitta på deras balkong med en kall öl och kika ut över stranden är en höjdpunkt alla som besöker Sydney borde uppleva. Adressen är Campbell Parade, North Bondi NSW 2016.

Givetvis är Bondi Beach även en plats för upplevelser och event som exempelvis surftävlingar, musik och kulturfestivaler, marknader och konstutställningar. För många turister och Sydneybor har det även blivit en tradition att på juldagen besöka Bondi Beach. Nyårsafton lockar också många besökare. Om ni känner för en promenad när ni är vid Bondi så får ni inte missa The Bondi to Coogee Walk. Promenera förbi restaurangen Bondi Icebergs, etablerad 1929 (Namngiven efter några lokala vinterbadare), så kommer ni till utomhuspoolen. Fortsätt längs Notts Ave och in på den sex kilometer långa strandpromenaden där stränder som Tamarama, Bronte och så småningom Coogee ligger likt ett pärlband av vykortsmiljöer. Längs promenaden passerar man även en av Sydneys mest spektakulära kyrkogårdar The Waverley Cemetery, där bland andra den kände poeten och författaren Henry Lawson ligger begravd.

Bondi Beach har ända sedan 1880-talet lockat till sig besökare. Backpackers och Working holidayresenärer väljer ofta att ta in på något vandrarhem eller hyra rum i området. Det är cirka sju kilometer till centrala Sydney från förortsområdet Bondi i öster. Bondi Beach var även platsen för strandvolleybolltävlingarna i OS år 2000. ★

Wikipedia

Population: 10.748

Etablerad: År 1851

FÖRENINGSSAMBASSADÖREN i Sydney rapporterar och svarar Anders Liljeqvist på LÄSARFRÅGOR

Sydney 2013-09-01:

I Australien börjar årstiderna på en bestämd dag i kalendern, och när jag idag skriver detta är det den 1 september och därmed början på våren här i Sydney. Balkongdörren står öppen och utanför visar kvicksilvret 21 grader.

Nästa helg är det val till den federala riksdagen och senaten här, och för mig personligen skall det bli väldigt kul att rösta för första gången efter att ha blivit australisk medborgare 2011. De tre största partigrupperingarna är Labor, koalitionen Liberals/Nationals, samt The Greens, vilka i tur och ordning på ett ungefär motsvarar socialdemokraterna, en koalition av liberaler och konservativa, samt miljöpartiet. Efter en runda av interna stridigheter avsatte nyligen Labor Julia Gillard som partiledare till förmån för Kevin Rudd som nu gör sitt bästa för att vinna valet framför den borgerliga alliansens ledare Tony Abbot. Så här en vecka före valet verkar de borgerliga ha en knapp ledning i opinionsundersökningarna.

Den politiska debatten handlar bland annat om stigande levnadskostnader och att många väljare verkar uppleva att vardagsutgifterna blir allt dyrare. Labor har infört en skatt på koldioxidutsläpp (Carbon Tax) för att försöka motverka växthuseffekten, men skatten har många motståndare och oppositionen menar att skatten gör livet allt dyrare för vanligt folk.

Ett tema i debatten är att man oroar sig för vad som ska hända med ekonomin när Kinas efterfrågan på australiska råvaror (kol och stål) faller, och hur man kan utveckla andra sektorer av näringslivet så att landets ekonomi har fler ben att stå på än gruvnäringen. En ambitiös satsning av Labor är ett fiberoptiskt bredbandsnätverk som ska rullas ut över hela landet (NBN – National Broadband Network) och med dess hjälp hoppas man att Australien kommer att få se en tillväxt i tjänstesektorn över hela landet.

En annan het potatis är hur man ska hantera de båtar med asylsökande

som under året kommit från Indonesien till norra Australien (med folk från framför allt Sri Lanka, Afghanistan och Iran). Människorna ombord har ofta betalat stora summor till människosmugglare för att tas till Australien och flera av båtarna har tragiskt förlist med många drunknade som följd. Både Abbott och Rudd vill "stop the boats", men har olika åsikter om hur man bäst hanterar situationen.

Om du vill se hur du själv passar in i det australiska politiska landskapet, och hur dina åsikter stämmer överens med de olika partiernas här så kan jag varmt rekommendera Tv-kanalen ABC:s sajt "Vote Compass". Statliga ABC är motsvarigheten till SVT här i Australien och har satt ihop en enkät där du kan svara på vad du tycker i en serie profilfrågor och sedan få en analys av hur nära dina svar stämmer överens med partiernas officiella ståndpunkter. Här är länken: www.abc.net.au/votecompass.

För er som planerar en resa till Australien så vill jag berätta om lite visumförändringar som är relevanta för oss svenskar. Det australiska migrationsverket har förenklat reglerna för turistvisum något, och för dig som planerar en semesterresa längre än tre månader är det numera ett Visitor Visa Subclass 600 du ska ansöka om som turist. Detta nya besöksvisum ersätter de tidigare turistvisumen. Visumet är för dig som vill åka till Australien på semester eller för att besöka vänner och familj en längre period utan att jobba när du är där. Med visumet får du studera kurser (exempelvis en språkkurs) i upp till tre månader, men får inte jobba för någon australisk arbetsgivare. Glöm inte att om du behöver ersätta ditt pass på grund av kort giltighetstid eller skador så är det läge att göra det i god tid innan du ansöker om visumet, eftersom visumet är elektroniskt och länkas till ditt passnummer. Till skillnad från de korta besöksvisumen så kostar detta visum pengar, i skrivande stund \$115 vilket motsvarar omkring 700 kronor.

För dig som åker på en kortare resa (under 3 månader) så finns fortfarande besöksvisumet eVisitor (Subclass 651) kvar, och det är både lätt och gratis att ansöka om på egen hand online. Båda visumtyperna kan du läsa mer om på migrationsverkets hemsida www.immi.gov.au.

Avslutningsvis, innan vi går över till det här numrets läsarfrågor, vill jag också tipsa om att det börjar bli dags att deklarerar för eventuella inkomster i Australien. Skatteåret tog slut den sista juni och sista datum att skicka in din deklaration är den sista oktober. Om du under året har varit i Australien och jobbat så kan det vara läge att gå in på det australiska skatteverkets sajt ato.gov.au och skicka in din deklaration, så att en eventuell skatteåterbäring kommer in på ditt konto så snart som möjligt. Med den introduktionen om vad som händer här nere är det dags att gå över till det här numrets läsarfrågor. Varje månad får jag omkring ett trettio läsarfrågor och bloggkommentarer på temat att åka eller flytta till Australien och här följer några av de senaste. Om du har något du funderar över och tror att jag kan hjälpa dig med så får du gärna skicka mig ett email på adressen anders.liljeqvist@swedesinaustralia.com.

Läsarfråga: Hej! Jättebra blogg btw! Min fråga/frågor är ju att om man studerar på universitetsnivå och sen vill jobba i Australien kan man då direkt efter ett studentvisum söka ett arbetsvisum om man har en arbetsgivare som sponsrar? Om man inte har en arbetsgivare som sponsrar kan man direkt söka ett holiday visum som man kan söka jobb på? Å om man då studerat i tre år och sen jobbat kan man då söka medborgarskap? Kanske många frågor på en gång men vill verkligen veta om man kan satsa på Australien :) -Frida

Anders Svar: Hej Frida. Här är några tips:

- 1) Ja, du kan gå direkt från ett studentvisum till ett arbetsvisum genom att en arbetsgivare sponsrar dig för ett 457-visum.
- 2) En smartare lösning för dig, efter att du tagit examen, är att fixa ett Temporary Graduate Visa som låter dig stanna och jobba 18 månader efter examen: www.immi.gov.au/visas/students/485
- 3) Medborgarskap kan du bara söka efter att du fått ett permanent uppehållstillstånd (Permanent Residency). Fixa det först. Sedan, när du bott i Australien i 4 år, varav minst 12 månader som Permanent Resident, kan du ansöka om medborgarskap (Citizenship).

Klart du ska satsa på Australien!

Läsarfråga: Hej Anders! Jag har läst någonstans att man möjligtvis kan volontärarbeta mot mat+boende på ett vanligt turistvisum? Stämmer det? -Elin

Anders Svar: Hej Elin. Det stämmer att du kan volontärarbeta i viss utsträckning. Du kan läsa om det här: www.immi.gov.au/visas/visitor/600/holders.htm.

Notera att villkoret är att du verkligen jobbar som en obetald volontär, och att ingen australier annars skulle göra volontärsarbetet mot betalning. Från sidan: "This visa lets you ... work as a genuine unpaid volunteer, but only if an Australian resident would not otherwise be paid to do the work (you can be reimbursed for out-of-pocket expenses such as meals and accommodation)."

Läsarfråga: Hej Anders! Jag och en vän har bokat biljett till Australien den 8 oktober. Nu är vi inte riktigt säkra på vad vi ska söka för visum då vi inte vet hur länge vi ska stanna/hur mycket vi har tänkt att arbeta. Tanken är att vi ska resa i Australien i cirka 3 månader och sedan flyga vidare till Nya Zeeland och stanna där i ett par månader. Eftersom vi troligen ska arbeta lite medan vi är i Australien så skulle jag helst vilja ha ett visum som även innefattar jobb

och inte bara resa. Kan man skaffa ett kombinerat turistvisum/arbetsvisum eller är det bara work and holiday som gäller? Tack för en bra och informativ sida! -Amelia

Anders Svar: Hej Amelia. Turistvisumen låter er inte jobba, och alla andra arbetsvisum än Working Holiday är rätt mycket krångligare att fixa. Studentvisum låter er plugga och jobba deltid, men det finns inga (såvitt jag känner till) visum som på ett enkelt sätt låter er både turista och jobba under resan. Så om ni vill jobba och resa runt, och är under 31 så föreslår jag att det är Working Holiday-visum som gäller för er.

Läsarfråga: Hej! Skall åka till Brisbane i december och det jag undrar över är: var hittar man IPC/OPC-dokumentet? -David

Anders Svar: Hej David. Du får ditt Incoming Passenger Card antingen på flyget, och om du tappar det så finns det massor av blanka formulär att fylla i ankomsthallen innan du går igenom passkontrollen. Samma sak med Outgoing Passenger Card, de finns precis före passkontrollen när du flyger ut från Australien.

Läsarfråga: Hej Anders, Jag och min sambo ska flytta till Perth. Vi planerar att prova på livet down under efter att bott i Sverige tillsammans i flera år. Han är australisk medborgare och jag har blivit beviljad ett permanent partner visa. Jag har fått tjänstledighet i 6 månader och vi kommer att hyra ut vår hyresrätt i andra hand. Det är i nuläget lite oklart hur länge vi stannar, det beror ju helt på hur vi trivs. Min fråga handlar om försäkring. Vad behöver man ha egentligen? Reseförsäkring eller ordna någon annan privat försäkring på plats? Vi har sagt upp vår hemförsäkring och har därmed inte 45 dagars reseskydd som brukar ingå. Jag har varit i kontakt med en massa olika försäkringsbolag som alla säger väldigt olika saker. Den bästa har vi hittat är Backup basic via ERV. Vad tycker du? Alla tips/råd uppskattas! Tack på förhand! -Anna

Anders Svar: Om jag var du skulle jag fixa en kort reseförsäkring för den första månaden, och sedan när du kommer hit ordna en lokal försäkring. Som permanent residents så kan ni ju lätt ordna lokala försäkringar precis som hemma i Sverige. Kolla på "home and contents insurance" samt olika typer av "private medical insurance". Du kan jämföra sjukförsäkringar på sidan iselect.com.au.

Jag hoppas det ger lite hjälp i rätt riktning. Själv har jag ingen stöldförsäkring hemma, men olycksfallsförsäkring genom ett företag som heter TAL Insurance, samt min sjukförsäkring genom BUPA.

Läsarfråga: Hej! Jag ansökte om visum för ett tag sedan och blev orolig eftersom ett bekräftelsemail aldrig kom. När jag sedan loggade in för att se statusen för min ansökan så stod det att jag fått det beviljat och där var en länk till "applicant approved" där det står att jag nu får resa till Australien. Jag oroar mig dock för att jag inte fått ett bekräftelsemail och jag hittar inte var man ser om man skrivit fel email eller inte. Men eftersom där står "applicant approved" så borde väl mitt visum vara beviljat? -Cornelia

Anders Svar: Ja, approved betyder att ditt visum är beviljat. Jag antar att du använde någon av de här sidorna för att kolla din status: www.immi.gov.au/e_visa/check-progress.htm eller www.immi.gov.au/e_visa/vevo.htm ? I brist på bekräftelsemail kan du skriva ut sidan där det står att din ansökan är approved ifall du vill ha ett papper med dig som bevis på att du har ett visum inför resan. ★

ETT JAKTÄVENTYR *i Nya Zeeland*

Under drygt två veckor i mars 2013 fick Magnus, Anders, Ulf och Rutger uppleva ett riktigt äventyr på Sydön i Nya Zeeland. Temat var jakt och allt hade arrangerats av vår gemensamme vän Niclas i Dunedin.

Text: Rutger Pålsson

Planerna på att åka till Nya Zeeland för att jaga väcktes för några år sedan då vi fick en inbjudan från vår vän Niclas, ursprungligen från Osby, men sedan många år boende och arbetande i Dunedin på Sydön. Intresset för att sätta planerna i verket fanns redan från början, men det var först i år som vi hittade en tidpunkt som passade alla parter.

Under januari till mars skedde en febril mejlkommunikation för att skaffa biljetter, bestämma vad och var vi skulle jaga samt skaffa adekvat utrustning. Torsdagen den 14 mars var det så äntligen dags för att ge sig av, och det var ett gäng förväntansfulla killar som samlades på Kastrups flygplats vid 17-tiden.

Via Frankfurt och Singapore tog vi oss till Christchurch, den största staden på Sydön, där vi landade lördag förmiddag. Resan gick faktiskt över alla förväntningar, men tyvärr hade vårt bagage fastnat i Frankfurt och det kom fram först dagen efter. På flygplatsen tog Niclas emot oss och vi startade med en kort tur i Christchurch för att handla lite kläder och titta på förödelserna av den kraftiga jordbävningen för två år sedan. Som tur var

hade vi beslutat oss för att låna vapen på plats och därför var det bara att ge sig av mot jaktmarkerna.

Jakt på vallaby utanför Kurow

Efter cirka 4 timmars bilfärd nådde vi Kurow som ligger ungefär mitt på Sydön. Vi blev väl mottagna av Ross Dundee som är Nya Zeelands svar på den mer kände profilen från grannlandet. Ross, en vältränad man i 60-årsåldern och en mycket erfaren jägare, skulle vara vår jaktguide under den första veckans äventyr. På schemat stod två dagars jakt på vallaby, och det var en mycket märklig känsla att ge sig ut på jakt efter ett byte som man aldrig sett förut. Vallaby är en liten känguruart som är skyddad i Australien, men som anses som "pest" i Nya Zeeland då den konkurrerar med fåren om betet.

Efter lite instruktioner och inskjutning av lånade vapen gav vi oss ut i terrängen. Ett kulligt, kargt och torrt landskap med inslag av grönt buskage i dalgångarna. Ross gick med sina två hundar nere i dalen medan vi skyttar gick utspridda på slänterna. Hundarna höll sig ganska nära Ross,

men när de väl hittade vilt följde de skällande efter och skapade på så sätt skottchanser för oss skyttar.

Det var sannerligen inget lätt skytte för en skånsk jägare som är van vid hjortar och vildsvin på maximalt 50 meters håll. De flesta vallaby vi såg var inte mycket större än ett rådjurskid, avståndet var oftast över 150 meter och de hoppade otroligt snabbt och graciöst genom terrängen. Det tog därför några bomskott innan man insåg vilken framförhållning som behövdes för att träffa rätt. Tillsammans sköt vi tre vallaby under dessa två dagar, och jag hade förmånen att få skjuta en av dessa.

Jakt på dovhjort utanför Balclutha

Efter de inledande dagarna tog vi oss till Dunedin där Niclas bor tillsammans med sin fru Kate och sina döttrar Margo och Bella. Dunedin är i storlek som Lund och det är faktiskt den stad i världen som ligger längst ifrån Sverige – häftigt! Niclas' hem skulle bli vår bas de kommande fem dagarna då vi skulle jaga dovhjort och vildsvin tillsammans med Ross.

Dovhjortsjakten var snarlik den smygjakt vi bedriver i Sverige, men skiljde sig radikalt på två punkter, dels det fantastiska landskapet med frodiga kullar och Stilla havet i bakgrunden, dels att hjortarna var ohyggligt vaksamma och lättskrämde. I Nya Zeeland är människan den enda fiende som de större däggdjuren har, och därför är de mycket observanta på mänskliga rörelser. En hjort känner utan problem igen en mänsklig profil på över en kilometer, och därför ställdes det stora krav både på klädsel (camouflage) och på förflyttningar till fots.

Jakten gick ut på att smyga runt i markerna under skymningstimmarna och kikarspana för att hitta dovhjortarna. När man väl hade lokaliserat ett eller fler djur gällde det att tyst och diskret smyga sig in på skjutavstånd, ofta ålände de sista 50-100 meterna. Trots att det fanns en hel del hjort i markerna där vi jagade kom vi inte till mer än en enda skottchans. Jag hade turen att komma tillräckligt nära för att kunna skjuta en kalv.

Jakt på vildsvin i Beaumont

Efter några dagars dovhjortsjakt var det dags för vildsvinsjakt på nyzeeländskt vis. Detta är en jaktform som vi inte tillämpar i Sverige då vi anser att den är inhuman mot vildsvinen. I Sverige använder vi hundar för att

driva ut vildsvin som sedan skjuts av skyttarna (drevjakt), medan hundarna i Nya Zeeland används till att ta fast grisarna så att jägaren kan avliva dem med antingen gevär eller kniv. Förklaringen till denna jaktform är helt enkelt att de flesta vildsvinsjakterna i Nya Zeeland utförs av bönder som oftast är ensamma eller för få för att kunna bedriva drevjakt som kräver flera skyttar. Samma jaktform används för övrigt även i Australien och i USA.

Vi begav oss till fårbonden Paul i Beaumont, som tillsammans med sin kusin Steve, skulle inviga oss i denna, för oss, ovanliga jaktform. Hundarna var av diverse blandraser med tydliga inslag av det som vi brukar kalla kamphundar. Jakten bedrevs i otroligt brant och buskig terräng som näst intill var ogenomtränglig.

Skörden efter en dags jakt blev en dovhjort och två vildsvin. Vi svenskar var nog inte riktigt med på noterna då det var våra nyzeeländska vårdar som stod för skyttet (dovhjorten och ett av vildsvinen) respektive avlivning med kniv (ett vildsvin).

Sightseeing i Dunedin

Efter en veckas jakt var det dags att tvätta, massera slitna muskler och ta igen sig med lite sightseeing i Dunedin med omnejd. Höjdpunkten var ett besök på albatrosscentrat i östra Dunedin där vi fick se fåglar med ett vingspann på över tre meter.

Jakt på dovhjort i Beaumont

Efter en dags välbehövlig vila gav vi oss av till Beaumont igen, men denna gång med en ny jaktvård på nya marker. Rasmus, som ursprungligen är från Gotland, har även han bott många år i Nya Zeeland och det var hos en av hans bekanta vi skulle jaga dovhjort. Jakten var tämligen snarlik den vi hade upplevt några dagar tidigare, men terrängen såg annorlunda ut och liknade här snarast det skotska höglandet det vill säga, brant, tät och stora höjdvariationer. Två dagars jakt resulterade i en stor dovhjort, som Magnus sköt, och det blev till att flå och stycka för att få köttet med oss till nästa destination.

Kronhjortsjakt i Martins Bay

Vi lämnade Beaumont för att ta oss till Martins Bay i Fiordland på västkusten, en resa som gick med bil till Te Anau där vi övernattade och handlade

Foto: Rutger Pålsson

Foto: Magnus Rooth

förnödenheter, och sedan vidare till Milford Sound där helikoptern stod och väntade på oss.

Bilvägen var fylld av den ena naturupplevelsen större än den andra, men det var ingenting mot den upplevelsen som vi skulle få under helikopterturen. Med 30 000 flygtimmar bakom sig, tog piloten oss på en hissnande färd över ett fantastiskt bergslandskap och landade säkert på en liten gräsplätt framför det hus som skulle bli vårt hem de närmsta dagarna.

Huset som tillhörde Niclas gode vän, Bill Thomson, var en toppmodern solcellsförsedd stuga med de regnskogsklädda bergen på den ena sidan och Tasmanska havet på den andra – smaka om bra läge! Bill hade byggt stugan själv, vilket haft sina komplikationer då det enda sättet ta dit material var med helikopter.

Bill, som är en legend inom kronhjortsjakten i Nya Zeeland, var med på 60-talet och utvecklad en så kallad "netgun" (gevär som skjuter ut ett nät) som under många år användes för infångande av kronhjortar från helikopter. Hjortarna, som fångades släpptes i hägn, som idag utgör en betydande köttproduktion, inte minst för export till Sverige.

Om jakten under den första veckan hade varit svår och jobbig så var det ingenting mot den jakt som vi under några dagar upplevde i Martins Bay. Två och två smög vi oss fram i den branta regnskogen med förhoppning om att stöta på ett skjutbart djur. Återigen kände vi svenskar oss på okänd mark, och "att leta efter en nål i en höstack" var en bra definition på vad vi höll på med.

Trots de svåra omständigheterna lyckades vi ändå skjuta två kronhjortar, den ena nästan nere vid havsstranden och den andra högt upp i bergen. Den här gången var det Anders och Niclas som fick skjuta.

Dagarna i Martins Bay var magiska och någon större naturupplevelse har jag aldrig varit med om. På kvällarna lyssnade vi till Bills historier om allt från kronhjortsjakt till hummerfiske – den mannen hade helt klart varit med om en hel del.

Kaninjakt i Alexandra

Vår resa led nu mot sitt slut och vi hade bara några dagar kvar. De ursprungliga tankarna på att jaga thar (vildfår ursprungligen från Himalaya) kring Mount Cook förkastades då vädret var alldeles för varmt och det därför skulle behövas flera dagar bara för att ta sig upp på rätt höjd. Vi valde istället att avsluta med den traditionella "Great Easter Bunny Hunt" som Lions i Alexandra arrangerar varje år. Ett 40-tal jaktlag jagar kanin och diverse annat småvilt under en och samma dag på en areal som vida överstiger Skåne.

Nu var det tillbaka till ett kargt, men fortfarande väldigt kuperat landskap, där vi jagade genom att gå på linje genom terrängen och sedan skjuta på uppspringande kaniner. Även detta villebråd anses vara "pest", men till skillnad mot Australien har man valt att inte plantera in räv och därför finns det inte många naturliga fiender till kaninerna. Jakten är den enda formen att begränsa kaninernas tillväxt, och under ett par dagars jakt bidrog vi svenskar med en avskjutning på ett hundratal kaniner.

Sista natten med gänget

Två och en halv vecka var nu över och det var dags att börja fundera på hemresan. Första anhalten var åter Dunedin hemma hos Niclas, Kate och barnen där vi spenderade en dag med bad, shopping och ett intressant museibesök. Sista kvällen lagade vi svenskar en viltinspirerad middag på en del av köttet som vi tagit hem efter jakterna och tjejerna bjöd på River Dance till efterrätten.

Morgonen därpå startade vi vår hemresa och som i alla sagor går den väldigt snabbt. Flyg från Dunedin via Christchurch och Singapore till Köpenhamn, och vips så satt man på kontoret igen. Minnena finns dock kvar och jag är helt säker på att jag kommer att återvända till Nya Zeeland. ★

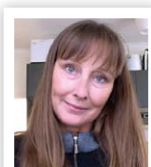
Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Anders Liljeqvist

Föreningsambassadör i Australien. Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Sydney, Australien.

Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Anders: Anders.liljeqvist@swedesinaustralia.com

Åsa Duffy

Föreningsambassadör på Nya Zeeland. Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland.

Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Åsa: duffy.asa@gmail.com

H&M öppnar sin första butik i Australien

H&M:s första butik i Australien kommer att öppna i mitten av 2014. Butiken, som blir på närmare 5.000 kvadratmeter fördelat på tre våningar, kommer att ligga i Melbourne i det gamla posthuset The GPO-Building som är omgjort bland annat till shoppingcenter.

–Vi tittar naturligtvis på andra städer också, bland annat Sydney, sade H&M:s vd Karl-Johan Persson i juni.

Australien spelar med Asien

Australien blev under måndagen en fullvärdig medlem av det sydöasiatiska fotbollsförbundet (Asian) med uppbackning av alla medlemmars organisationer.

– Detta kan ses som den sista pusselbiten i Australiens integration med Asiens fotbollsförbund, AFC. Men mer lämpligt är att säga att detta är början på ett ömsesidigt åtagande i utvecklingen av fotbollen i sydöstra Asien, sade vice ordföranden i Australiens fotbollsförbund, Moya Dodd. Australien lämnade Oceaniens fotbollsförbund för att delta i spel med Asien första gången 2006.

Australien chockhöjer tobaksskatt

Australien fortsätter striden mot tobak. Nu vill labourregeringen i flera steg chockhöja skatten och därmed blir ett paket cigaretter om några år världens dyraste: cirka 120 kronor. Skatten ska höjas 12,5 procent fyra år i rad, med start i december och därefter i september. År 2016 blir därmed ett paket i Australien dyrast i världen. År 2010 höjdes tobaksskatten med hela 25 procent, vil-

ket minskade rökningen med hela elva procent, enligt återinträde premiärminister Kevin Rudd.

Två jordbävningar nära Wellington, Nya Zeeland

Nya Zeeland drabbades på fredagsmorgonen den 16 augusti av två jordbävningar nära huvudstaden Wellington. Den starkaste noterades för 6,2 på richterskalan, medan den andra hade en styrka på 5,7, enligt Geonet.

My Planet tipsar!

Qantas Airways är ett mycket bra bolag med hög servicenivå, underhållningssystem i varje stol och bra anslutningar inom Europa. Bra jorden- runt-biljetter och perfekta kombinationer med Australien/Nya Zeeland/Söderhavet. Inrikes har ni tillgång till flygpasset, Walkabout*, som tar er till Australiens alla hörn till väldigt bra priser. *Kan endast bokas tillsammans med den internationella flygbiljetten med Qantas. Stopover möjligt i: Dubai från och med den 1 april flyger Qantas via Dubai. Detta ger er ytterligare en stoppmöjlighet. Här erbjuder vi stopover-hotell inkl transfer mm.

Australienresor tipsar!

Cathay Pacific erbjuder just nu mycket prisvärda flygbiljetter till Australien.

Pris från 7 850 kr inkl skatt. Du kan resa under perioden 1 september – 15 december 2013 samt i perioden 1 januari – 30 juni 2014. Boka och betala din biljett senast 30 september. Antal platser är begränsat. Vi på Australienresor har ett passionerat förhållande till Australien och Nya Zeeland, vilket kanske inte är så konstigt - mer än hälften av våra resekonstuler har sina rötter "down under" (självklart pratar vi svenska) och resten har bott där. Kontakta oss för mer information.

Organisationsmedlemskap i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland

Nu är det möjligt för organisationer, föreningar och olika typer av sammanslutningar att bli medlemmar i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland. Organisationsmedlemskapet innebär att organisationen erhåller ett visst antal av medlemstidningen Down Under. För mer information kontakta ordföranden Erwin Apitzsch erwin.apitzsch@psy.lu.se

Stora Australienmanualen

Medlemmar som köper Stora Australienmanualen från australienmanualen.se och skriver i koden "AUSNZFS" får 50:- rabatt på priset (Ordinarie pris 249 kr)

På 220+ sidor går Australiensvensken Anders Lilje-

qvist igenom allt du behöver känna till. Några av rubrikerna är: Working Holiday för backpackers. Studera i Australien. Jobba i Australien. Så möter du andra svensk-australier. Australiska visum och uppehållstillstånd. Pengar och Skatt. Dubbelt medborgarskap för emigranter. Hitta billiga resor och biljetter. Hotell, vandrarhem och boende. Fakta och bra att veta. australienmanualen.se

Tony Abbott ny premiärminister i Australien

Efter sex år av Labor-styre tar högerkoalitionen ledd av Tony Abbott över makten i Australien. Liberalledaren Abbott utlovade stabilitet, skatteminskningar och hårda tag mot asylsökande när han utropade segern. Abbott har också utlovat skrotad koldioxidskatt och åtstramningar som kapat utlandsbistånd, men också satsningar som föräldraledighet med full lön.

– I egenskap av Australiens premiärminister önskar jag honom (Abbott) lycka till på posten som premiärminister i det här landet, hälsar Rudd från Brisbane.

Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen i samarbete med Studieförbundet

Baka Pavlovatårta, vinprovning, läs om Aboriginer eller Maorier, working holiday, Opera-huset i Sydney! Du och dina vänner bestämmer själva ämnet när det är dags för er studiecirkel.

www.studieförbundet.se

Aboriginerna - Australiens urbefolkning

Lars Wallin från Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen föreläser om aboriginerna - mänsklighetens äldsta obrutna kultur. I samarbete med Studieförbundet.

Måndag 23 september kl 10.00 - 11.30

Lokal: Hörsalen, Vänersborgs bibliotek

Tisdag 29 oktober kl 10.00 - 11.30

Lokal: Huvudbiblioteket Folkets Hus i Trollhättan. ★

STOP-OVER I PEKING

Författaren Jan Mårtensson uttalade sig nyligen om varför han aldrig mer kommer att resa till Nya Zeeland: "Landet är vackert, har storslagen natur, vänliga människor, men restiden är mördande".

Text: Erwin Apitzsch - Foto: Maretha Claasen

Att resan till Australien eller Nya Zeeland tar lång tid är ett faktum, men man kan anpassa resan efter egen smak och tycke och på olika sätt göra den till en trevlig upplevelse. Ett sätt är att dela upp resan och göra ett uppehåll någonstans på vägen. För hemresan från Sydney i januari förra året fick vi alternativen att göra ett uppehåll på tio timmar i Beijing eller en kort mellanlandning i Singapore, som kostade cirka 1 000 kronor mer. Vi valde det förstnämnda alternativet för att ha ett etappmål att se fram emot och att få uppleva något nytt. Att bara tillbringa tiden på flygplatsen var aldrig aktuellt. Billigare blev det inte heller, för visumkostnaden för en dag gick på drygt 1 000 kronor per person. Den billigaste visumkostnaden till Kina är 595 kronor, men då måste man personligen lämna in sin ansökan till kinesiska ambassaden i Stockholm och hämta den några dagar senare.

Vi landade i Peking klockan 05.16, 34 minuter före tidtabell. Det var kolmörkt och nollgradigt, det vill säga mycket kallt jämfört med den behagliga

temperaturen på 23 grader som vi hade sista dagen i Hyde Park i Sydney. Efter långt köande för passkontroll tog vi snabbtåget Airport Express mot centrum. Vid Dongzhimen bytte vi till tunnelbanan, linje 2, och åkte till Janguomen och bytte till linje 1, för vidare färd till Tiananmen East. Tunnelbanan var smockfull och vi undrade vart kineserna skulle åka så tidigt en söndagmorgon. Efter en timmes färd klev vi av vid Himmelska Fridens Torg för att besöka den Förbjudna Staden. Himmelska Fridens Torg (Tiananmen Guangchang) byggdes år 1417 och är 880 meter långt och 500 meter brett, totalt 440 000 kvadratmeter, vilket gör det till världens största torg. Här grundades Folkrepubliken Kina den 1 oktober 1949 och här skedde studentdemonstrationerna, som slutade med att militären öppnade eld mot studenterna den 4 juni 1989.

Den Förbjudna Staden, som byggdes 1406, var kejsarens residens fram till 1911 då kejsardömet avskaffades. Palatset med 960 hus och nästan

10 000 rum gjordes om till ett museum och är idag ett av Kinas största sevärdheter. Ungefär en tredjedel av den Förbjudna Staden är öppen för turister och det som kan beskådas är byggnaderna, vackert dekorerade i framför allt gult och rött. Den gula färgen var förbehållen kejsaren. Inga andra hus fick använda den gula färgen. Den röda färgen symboliserar lycka och tur. Sedan var det dags att åka tillbaka till flygplatsen.

I somras var jag åter i Peking. Denna gång i 35 graders värme och hög luftfuktighet. Solen sken, men man kunde inte se den på grund av luftföroreningarna. Enligt statliga medier har antalet besökare i Peking minskat med 14 procent under första halvåret jämfört med samma period 2012. Orsaken anses vara de svåra luftföroreningarna. Jag hade dock inga besvär att andas.

Om man väljer att göra ett lite längre uppehåll, med övernattnig i Peking, kan man på ankomstdagen besöka Olympiaparken från 2008. Stor och imponerande och mängder med närgångna försäljare och kinesiska flickor som ville bli fotograferade med mig. Därefter kan man svalka sig i det luftkonditionerade tehuset Dr Tea och vara med om en teprovning med sju olika sorter. Eftermiddagen kan avslutas med att ta del av folkvimlet på och omkring gågatan Tianmen Dajie vid Himmelska Fridens Torg. Själva gågatan är toppmodern med ett stort utbud av affärer med internationellt kända varumärken, bland andra H&M. På sidogatorna florerar en gigantiskt stor kommers, typ torghandel, enligt gamla traditioner. Kontrasten är slående.

På kvällen kan man äta middag på en kinesisk restaurang, och varför inte en typisk kinesisk rätt – hotpot, en gryta med kokande vatten som är nedsänkt i mitten av bordet. I den lägger man ned kött, fisk och grönsaker, som efter kokning kan ätas. Ett bra sätt att avsluta dagen på.

På väg till hotellet i kvällsmörkret kom jag förbi en friidrottsarena med massor av människor. Men det var inte aktiva idrottare som tränade, utan människor i alla åldrar som, civilklädda, gick runt arenan varv efter varv. Det var för mig ett nytt sätt att använda en friidrottsanläggning.

Nästa dag är ett besök till kinesiska muren givet. Dagen började med frukost på en Western-style restaurang, men det fanns ingen juice, inget grovt bröd, ingen ost och bara färdigblandat kaffe med mjölk och socker. Däremot bjöds det på hamburgare, vilket var det som kanske motiverade namnet.

Jag hade anmält mig till en guidad tur till Ju Yong Guan-sektionen av kinesiska muren i Yenbergen, cirka 75 km nordväst om Peking. Till det facila priset av 240 kronor erbjöds man transport i minibuss, inträde och lunch. Det finns många oseriösa försäljare som erbjuder resor till kinesiska muren till överpriser, varför jag rekommenderar att anlita en officiell turistarrangör. Väl framme vid muren fick vi en och en halv timme på oss att gå uppför muren och komma tillbaka. Trappstegen var ojämna och varierade oerhört i höjd. Det gick stundtals mycket brant uppför. Många besökare. Det började duggregna, så jag stannade vid ett av tornen och inväntade bättre väder. Regnet lugnade ned sig, men upphörde inte. Jag nådde Beacon Tower 13, som var slutstationen på det här avsnittet av muren. T-shirten var genomblöt både utifrån och inifrån, men torkade snabbt i den höga värmen. Dagsturen fortsatte på Wennan Highway till en jadefabrik, där vi visades runt och intog lunch. I programmet ingick också ett besök till Minggraven och en rundvandring på en silkesfabrik.

Sedan var det dags att ta taxi till flygplatsen. Det blev en timmes färd till det facila priset av 130 kronor och resan till eller från Australien/Nya Zeeland kunde fortsätta. ★

*Enligt aboriginernas tro är människor,
djur och natur indelade i två så kallade Moiety (hälfter),
dessa kallas Dhuwa och Yirritja.*

Text & Foto: Lars Wallin

Inblick i aboriginernas **FAMILJESYSTEM**

Enligt aboriginernas tro är människor, djur och natur indelade i två så kallade Moiety (hälfter), dessa kallas Dhuwa och Yirritja. Varje Dhuwa moder har Yirritja barn och Yirritja mödrar har Dhuwa barn. Om man ser det från barnets vinkel så har varje Dhuwa barn en Yirritja mor och en Dhuwa far. Barn som är Yirritja har Dhuwa moder och Yirritja fader. Även växter, trädarter, djurarter och landområden tillhör antingen Dhuwa eller Yirritja.

Förutom att tillhöra en Moiety (Hälfte) så får man även tilldelat sig ett så kallat skin name. Första gången jag hörde talas om skin names var när jag år 2001 besökte den aboriginska byn Wugularr några mil öster om staden Katherine i Norra Territoriet. Vi stod och samtalade när en av de äldste i byn, sångmannen Tom Kelly pekade på mig och sa, du är Bangardi! Tom gav mig ett skin name och jag blev på så vis upptagen i ett familjesystem där man blir släkt även med dem som inte är ens blodsläktingar. Jag är Bangardi och på så vis blir andra som har Bangardi som sitt skin name mina bröder och Bangardijan mina systrar.

Det finns åtta manliga skin names och åtta kvinnliga skin names. Dessa är i området vi befann oss i uppdelade enligt följande:

Dhuwa män: Gala, Wamut, Balang, Gammarrang.

Dhuwa kvinnor: Galajan, Wamutjan, Berlin, Gaman.

Yirritja män: Narditj, Bulline, Godjok, Bangardi.

Yirritja kvinnor: Narditjan, Bullinjan, Godjan, Bangardijan.

Darryl Dikarrna Brown som spelar didgeridu i den aboriginska dans och sånggruppen The White Cockatoo har Godjok som sitt skinnamn och är min farfar, detta trots att han är yngre än jag själv, Geoff Toll gruppens manager och vars skin name är Narditj är min son, trots att han är äldre än jag själv. På detta vis vävs familjestrukturen ihop av farbröder, mostrar, morföräldrar, systrar, bröder, mödrar och fäder över hela kontinenten. Aboriginerna har med andra ord ett stort socialt trygghetsnät av familjemedlemmar där man stöttar och hjälper varandra. Ett samhälle som kanske kan liknas vid socialism då man enligt lag är tvungen att dela med sig till sina släktingar av såväl byten, pengar och husrum. Det finns även restriktioner anpassade till systemet med skin names gällande vem man får gifta sig med och vem man får bo tillsammans med. Namnen skiljer sig åt bland de olika aboriginska folken, men släktskapet finns från norr till söder och från öst till väst.

Mitt skin name är Bangardi och jag tillhör Yirritja Moiety. ★

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i vänskapsförening och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna till att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du flera medlemsförmåner så som medlems-tidningen Down Under, Tim Tam, Australiens favoritkex där medlemmar erhåller ett specialerbjudande. 5 paket för 150:- + frakt. (Ordinariepris 195:- + frakt) www.timtam.se. Tracker school sweden lämnar 5% rabatt www.trackerschool.se. Backpackingboken, den enda svenska boken om backpacking. Specialpris för medlemmar 150:- + frakt (Ord. i butik 200:-). www.backpacka.nu

Besök www.australien-nyazeeland.se för information om medlemsförmåner. Följ oss även på Facebook!

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

Autogiro

Automatisk överföring av medlemsavgiften på rätt dag. Om du vill slippa hantera räkningar och förfallodagar ska du beställa Autogiro. På så vis missar du inte att betala din medlemsavgift och du får automatiskt senaste numret av Down Under skickat till dig samt tillgång till alla våra medlemsförmåner.

Medlemskort 2013:

GRUPPRESA TILL AUSTRALIEN

- med skandinavisk reseledare (19 dagar)

Följ med på en fantastisk rundresa i Australien med skandinavisk reseledare där vi bl.a. besöker platser som Noosa, Fraser Island, Great Barrier Reef, Ayers Rock och Sydney.

Datum: 22 oktober – 10 november 2014

Resan ingår: Flyg Stockholm – Hong Kong – Brisbane – Cairns – Ayers Rock – Sydney – Stockholm. 1 natt i Hong Kong med halvdags stadsrundtur, 2 nätter i Noosa, 2 nätter på Fraser Island, 4 nätter i Cairns med heldagstur till Great Barrier Reef och Kuranda. 1 natt i Kings Canyon med vandring, 2 nätter i Ayers Rock med solnedgång samt Valley of the winds vid Kata Tjuta, 4 nätter i Sydney med halvdags stadsrundtur och heldagstur till Blue Mountains. 15 middagar, 3 luncher och 15 frukostar.

Pris per person när två reser tillsammans:

Från **49.900** kr

(tillägg för enkelrum 10.500 kr)

Telefon: 08-676 97 90
www.australienresor.se

australienresor

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via www.australien-nyazeeland.se

